

Με συγκίνηση και αισθήματα ευγνωμοσύνης σπεύδω να αποστείλω τον χαιρετισμό μου με την ευκαιρία της σημερινής παρουσίασης της εξαιρετικής εργασίας που εκπόνησε η συνάδελφος Svetlana Berikashvili για την ποντιακή διάλεκτο που ομιλείτε στη Γεωργία. Κανονικά, θα έπρεπε να είμαι ανάμεσά σας σήμερα, για να τιμήσω την εργασία της Berikashvili. Δυστυχώς, αυτό δεν έγινε δυνατό.

Η συγκίνηση και η ευγνωμοσύνη μου πηγάζουν από το γεγονός ότι η Berikashvili διασώζει με την εργασία της ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας και του πολιτισμού των Ελλήνων του μικρασιατικού χώρου: της ιστορίας και του πολιτισμού του ποντιακού λαού. Διότι η γλώσσα περικλείει όλα τα στοιχεία της ιστορικής, κοινωνικής και και πολιτιστικής εξέλιξης ενός λαού.

Ο ποντιακός λαός αναγκάστηκε να ξεριζωθεί από τα εδάφη, όπου επί εκατονταετηρίδες ολόκληρες αναπτύχθηκε και έδρασε, και να αναζητήσει μία νέα πατρίδα και χώρα, για να συνεχίσει τις παραδόσεις του και τον καθημερινό του βίο και τον πολιτισμό. Μία από τις χώρες αυτές, όπου κατέφυγε ένα μέρος του ποντιακού λαού, είναι η Γεωργία. Αυτό αποτελεί στοιχείο που αφορά τη σύγχρονη ευρωπαϊκή ιστορία και όχι μόνο τη Γεωργία και την Ελλάδα.

Επομένως, η εργασία της Berikashvili συνεισφέρει πολύτιμη υπηρεσία στη γνώση και την καλύτερη εκτίμηση των σχέσεων ανάμεσα στην ελληνική ιστορία και στην ιστορία και στον πολιτισμό της Γεωργίας και, παράλληλα, στη γνώση της σύγχρονης ευρωπαϊκής ιστορίας.

Όπως γνωρίζετε, η ποντιακή είναι μία από τις πέντε διαλέκτους της νέας ελληνικής γλώσσας, δίπλα στην κυπριακή, την κατωϊταλική, την τσακωνική και την καππαδοκική. Το γεγονός ότι η ποντιακή διάλεκτος έχει αποκτήσει ιδιαίτερα μορφολογικά στοιχεία στον γεωγραφικό χώρο της Γεωργίας, παρουσιάζει όχι μόνο γλωσσολογικό ενδιαφέρον αλλά πλατύτερη σημασία για τις ανθρωπολογικές σπουδές. Ήταν, λοιπόν, απαραίτητο να καταγραφούν και να γίνουν γνωστά τα στοιχεία αυτά. Πρόκειται για ένα θέμα, για το οποίο θα έπρεπε, ίσως, να φροντίσει προ πολλού η Ακαδημία Αθηνών.

Για τον λόγο αυτό, συνεπώς, αισθάνομαι ευγνωμοσύνη, για το γεγονός, δηλαδή, ότι μία από τις συνεργάτριες του λαμπρού Ινστιτούτου Κλασικών Σπουδών, Βυζαντινολογίας και Νεοελληνικών Σπουδών του Κρατικού Πανεπιστημίου της Τμπιλίσι ανέλαβε και έφερε σε πέρας το επιστημονικό αυτό καθήκον απέναντι στην ποντιακή διάλεκτο. Σε μία νεοελληνική διάλεκτο, η οποία, όπως και οι άλλες τέσσερις που ανέφερα προηγουμένως, συνεχίζουν τις πέντε διαλέκτους της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Εύχομαι η εργασία της Berikashvili που τιμούμε σήμερα, να βρει συνέχεια από την ίδια σε άλλους τομείς των σχέσεων ανάμεσα στον ελληνικό πολιτισμό και στον πολιτισμό της Γεωργίας. Γνωρίζω ότι στα αρχεία της Γεωργίας σώζονται πολύτιμα στοιχεία για τις σχέσεις των δύο χωρών, της Γεωργίας και της Ελλάδας. Θα είμαστε, λοιπόν, ευτυχείς να δούμε πτυχιούχους του Τμήματος Νεοελληνικών Σπουδών του Κρατικού Πανεπιστημίου της Τμπιλίσι να μελετήσουν και να

φέρουν στο φως το αρχειακό αυτό υλικό. Το συγκεκριμένο γεγονός θα αποτελέσει μία σημαντική υπηρεσία όχι μόνο για τις δύο χώρες, για τη Γεωργία και την Ελλάδα, αλλά, ευρύτερα, για την ευρωπαϊκή ιστορία του 18^{ου}, του 19^{ου} και του 20ού αιώνα.

Σας ευχαριστώ,
Καθηγητής Κωνσταντίνος Δημάδης